ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2021/649

od 16. travnja 2021.

o potpori Unije aktivnostima tajništva UTO-a u cilju potpore provedbi Ugovora o trgovini oružjem

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Rezolucijom A/RES/67/234 B Opća skupština Ujedinjenih naroda (UN) usvojila je 2. travnja 2013. Ugovor o trgovini oružjem („UTO"). UTO je potom 3. lipnja 2013. otvoren za potpisivanje te je stupio na snagu 24. prosinca 2014. Sve države članice stranke su UTO-a.

(2) Cilj UTO-a jest uspostava najviših zajedničkih međunarodnih standarda za reguliranje ili poboljšanje reguliranja zakonite međunarodne konvencionalnim oružjem te sprečavanje i iskorjenjivanje nezakonite trgovine konvencionalnim oružjem kao i sprečavanje njegova preusmjeravanja. Ključni izazovi u postizanju ciljeva UTO-a jesu njegova učinkovita provedba od strane država stranaka UTO-a („države stranke"). te njegova univerzalizacija, imajući na umu da je reguliranje međunarodne trgovine oružjem prema definiciji globalni pothvat. Kako bi doprinijelo rješavanju tih izazova, Vijeće je donijelo Odluku 2013/768/ZVSP ([1]) od 16. prosinca 2013. i Odluku (ZVSP) 2017/915 ([2]) od 29. svibnja 2017., čime je Unijin portfelj pomoći u kontroli izvoza proširen na aktivnosti specifične za UTO.

(3) UTO-om se osniva tajništvo („tajništvo UTO-a") za pomoć državama strankama u učinkovitoj provedbi UTT-a. Tajništvo UTO-a preuzima sljedeće odgovornosti: primati, stavljati na raspolaganje i distribuirati izvješća kako je propisano UTO-om; voditi popis nacionalnih kontaktnih točaka i stavljati ga na raspolaganje državama strankama; olakšavati usklađivanje ponuda i zahtjeva za pomoć za provedbu UTO-a te na zahtjev promicati međunarodnu suradnju; olakšavati rad Konferencije država stranaka, uključujući organizaciju i pružanje potrebnih usluga za sastanke u okviru UTO-a te obavljati druge dužnosti u skladu s odlukom Konferencija država stranaka. Tajništvo UTO-a također upravlja dobrovoljnim skrbničkim fondom koji su države stranke uspostavile na temelju članka 16. stavka 3. UTO-a kako bi se državama strankama pomoglo u provedbi UTO-a. Osim toga, Četvrta konferencija država stranaka povjerila je tajništvu UTO-a upravljanje programom pokroviteljstva UTO-a, koji je uspostavljen kako bi se olakšalo sudjelovanje predstavnika država na sastancima UTO-a.

(4) U globalnoj strategiji Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku iz 2016. Unija se obvezuje promicati globalni poredak utemeljen na pravilima. Unija ima interes za promicanje usuglašenih pravila kako bi se osigurala globalna javna dobra te doprinijelo miroljubivom i održivom svijetu. Unija promiče globalni poredak utemeljen na pravilima čije je ključno načelo multilateralizam te u čijem je središtu UN. Unija snažno podupire širenje članstva,

([1]) Odluka Vijeća 2013/768/ZVSP od 16. prosinca 2013. o aktivnostima EU-a za potporu provedbe Ugovora o trgovini oružjem u okviru Europske sigurnosne strategije (SL L 341, 18.12.2013., str. 56.).

([2]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/915 od 29. svibnja 2017. o aktivnostima Unije za širenje suradnje u cilju potpore provedbi Ugovora o trgovini oružjem (SL L 139, 30.5.2017., str. 38.).

univerzalizaciju, potpunu provedbu i izvršavanje ugovorâ i režimâ u području multilateralnog razoružanja, nešireњa i kontrole oružja, uključujući UTO. U kontekstu tih sveobuhvatnih ciljeva politike, potpora tajništvu UTO-a dobro se uklapa u poseban cilj jačanja multilateralnog sustava na kojem se temelji odgovorna trgovina oružjem.

(5) Tajništvo UTO-a u dobrom je položaju za povezivanje sa svim multilateralnim, regionalnim i nacionalnim organizacijama te organizacijama civilnog društva koje provode projekte za potporu univerzalizaciji ili provedbi UTO-a Unija dugi niz godina pruža pomoć u kontroli izvoza robe dvojne namjene čime podupire razvoj pravnih okvira i institucionalnih kapaciteta za uspostavu i izvršavanje učinkovitih kontrola izvoza robe dvojne namjene i vojne robe. Tajništvo UTO-a nastoji osigurati da se njegovim projektima dopunjuju postojeći programi Unije za pomoć u kontroli izvoza robe dvojne namjene i oružja, kao što su programi u okviru Odluke Vijeća (ZVSP) 2017/915,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. U svrhu potpore učinkovitoj provedbi i univerzalizaciji Ugovora o trgovini oružjem („UTO”) Unija podupire aktivnosti tajništva UTO-a koje imaju sljedeće ciljeve:

— potpora državama strankama UTO-a u jačanju njihovih sustava za kontrolu prijenosa oružja kako bi se omogućila učinkovita provedba UTO-a,

— jačanje institucionalnog ustroja tajništva UTO-a kao glavnog tijela za pomoć državama strankama UTO-a u provedbi UTO-a.

2. Kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u stavku 1., Unija podupire sljedeće projektne aktivnosti:

(a) potpora za jačanje kapaciteta nacionalnih kontaktnih točaka UTO-a;

(b) uspostava popisa stručnjaka za jačanje kapaciteta lokalnih i regionalnih stručnjaka za UTO kako bi pružali savjete i osposobljavanje za provedbu UTO-a na lokalnoj i regionalnoj razini („osposobljavanje instruktora”);

(c) potpora za bazu podataka za usklađivanje potreba i resursa.

Detaljan opis projektnih aktivnosti iz ovog stavka naveden je u Prilogu.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) odgovoran je za provedbu ove Odluke.

2. Tehničku provedbu projektnih aktivnosti iz članka 1. stavka 2. obavlja tajništvo UTO-a.

3. Tajništvo UTO-a svoje zadaće provodi pod odgovornošću Visokog predstavnika. Visoki predstavnik u tu svrhu sklapa potrebne dogovore s tajništvom UTO-a.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projektnih aktivnosti iz članka 1. stavka 2. iznosi 1 370 000 EUR.

2. Rashodima koji se financiraju iz referentnog iznosa navedenog u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na proračun Unije.

3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja rashodima koji se financiraju referentnim iznosom utvrđenim u stavku 1. U tu svrhu ona s tajništvom UTO-a sklapa potreban sporazum. U sporazumu se utvrđuje da tajništvo UTO-a treba osigurati vidljivost doprinosa Unije, u skladu s njegovim opsegom.

4. Komisija nastoji sklopiti sporazum iz stavka 3. što je prije moguće nakon stupanja na snagu ove Odluke. Komisija obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih izvješća koja izrađuje tajništvo UTO-a. Izvješća predstavljaju temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće.

2. Komisija dostavlja informacije o financijskim aspektima provedbe projektnih aktivnosti iz članka 1. stavka 2.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Prestaje važiti 24 mjeseca nakon datuma sklapanja sporazuma iz članka 3. stavka 3. ili šest mjeseci nakon datuma njezina donošenja ako taj sporazum nije sklopljen unutar tog razdoblja.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. travnja 2021.

Za Vijeće
Predsjednica
A. P. ZACARIAS

PRILOG

PROJEKTNI DOKUMENT

1. **Projekti**

1.1. **Projekt 1: Potpora za jačanje kapaciteta nacionalnih kontaktnih točaka UTO-a**

1.1.1. **Opći cilj projekta**

Jačanje kapaciteta nacionalnih kontaktnih točaka država stranaka, uključujući povećanje njihovog znanja o obvezama u okviru UTO-a i podizanje svijesti o razvoju procesa u okviru UTO-a.

1.1.2. **Kontekst**

Na preporuku Radne skupine za transparentnost i izvješćivanje, Treća konferencija država stranaka ovlastila je tajništvo UTO-a da „izradi dokument sa smjernicama za nacionalne kontaktne točke u kojima se opisuju uloga i moguće zadaće za tu funkciju te se navodi kako je potrebno osigurati da se obvezna izvješća o okviru UTO-u izrađuju i podnose pravodobno i u cijelosti". Osim toga, tajništvo UTO-a utvrdilo je da je potrebno osigurati konstruktivno sudjelovanje nacionalnih kontaktnih točaka na sastancima UTO-a, uključujući pripremne sastanke i sastanke radne skupine.

1.1.3. **Aktivnosti i ostvarenja**

Ovaj projekt uključivao bi sljedeće aktivnosti/rezultate:

(a) Izrada dokumenta sa smjernicama za nacionalne kontaktne točke u kojem se opisuju uloga i moguće zadaće za tu funkciju;

(b) Uspostava internetskih stranica/portala posebno namijenjenog za nacionalne kontaktne točke s poveznicama na informacije koje se na njih odnose;

(c) Organizacija triju poludnevnih ili jednodnevnih informativnih sastanaka prije svakog sastanka UTO-a namijenjenih nacionalnim kontaktnim točkama, na kojima bi im se pružile informacije i novosti o predstojećem sastanku te omogućilo postavljanje pitanja i pojašnjenje informacija i

(d) Uspostava mehanizma za redovit i sustavan kontakt s nacionalnim kontaktnim točkama na pojedinačnoj osnovi kako bi se poduprlo njihovo sudjelovanje u UTO-u.

1.1.4. **Očekivani rezultati projekta**

(a) Bolje poznavanje obveza u okviru UTO-a (uključujući izvješćivanje) među nacionalnim kontaktnim točkama UTO-a;

(b) Povećana svijest o procesu UTO-a;

(c) Široka distribucija informativnih materijala o UTO-u nacionalnim kontaktnim točkama i šire.

1.1.5. **Korisnici**

Nacionalne kontaktne točke država stranaka.

1.2. **Projekt 2: Popis stručnjaka (osposobljavanje instruktora)**

1.2.1. **Opći cilj projekta**

Jačanje kapaciteta lokalnih i regionalnih stručnjaka za UTO kako bi pružali savjete i osposobljavanje za provedbu UTO-a na lokalnoj i regionalnoj razini kako bi se smanjilo oslanjanje na međunarodne savjetnike i organizacije, poboljšala kvaliteta osposobljavanja i pomoći u provedbi te doprinijelo boljem prilagođavanju napora za jačanje kapaciteta.

1.2.2. **Kontekst**

Iako su neki projekti dobrovoljnog skrbničkog fonda provedeni uz potporu lokalnih organizacija i nacionalnih ili regionalnih savjetnika, na većini projekata dobrovoljnog skrbničkog fonda, koji su provedeni od njegova osnivanja na Drugoj konferenciji država stranaka, uključeni/angažirani su međunarodni stručnjaci i/ili partner u provedbi projekta koji je međunarodna organizacija (kao što je tijelo UN-a) ili međunarodna nevladina organizacija. Stalno oslanjanje na međunarodno stručno znanje nije učinkovito ni održivo iz sljedećih razloga:

1) Međunarodna putovanja koja su potrebna međunarodnim stručnjacima kako bi prisustvovali radionicama za osposobljavanje i omogućili ih te dnevnice ili honorari koje zahtijevaju međunarodni stručnjaci skupi su (u odnosu na troškove povezane s angažiranjem lokalnog ili regionalnog stručnjaka) i

2) Stalnim oslanjanjem na međunarodne stručnjake ne jačaju se kapaciteti i stručnost lokalnih i regionalnih savjetnika, koji bi dugoročno mogli pružati trajno i prilagođeno osposobljavanje i pomoć u provedbi.

Osim toga, iskustvo s dobrovoljnim skrbničkim fondom pokazalo je da bi nekim savjetnicima i organizacijama bila potrebna razvojna potpora kako bi u potpunosti preuzeli svoje uloge u projektima provedbe UTO-a. Tajništvo UTO-a želi se pozabaviti pitanjem ovisnosti o međunarodnim savjetnicima i organizacijama te kvalitetom dijela osposobljavanja i pružene pomoći u okviru projekta čiji je cilj jačanje kapaciteta lokalnih i regionalnih savjetnika kako bi pružili osposobljavanje i pomoć u provedbi.

1.2.3. **Aktivnosti i ostvarenja**

Ovaj projekt uključivao bi sljedeće aktivnosti/rezultate:

(a) Osmišljavanje radionice „osposobljavanje instruktora” kojom bi se jačao kapacitet lokalnih i regionalnih savjetnika kako bi pružili kvalitetno osposobljavanje i pomoć u provedbi;

(b) Priprema materijala za osposobljavanje kako bi se omogućilo održavanje radionica „osposobljavanje instruktora”;

(c) Informiranje savjetnika u ciljanim regijama kako bi sudjelovali u prilagođenim radionicama „osposobljavanje instruktora” i

(d) Održavanje šest radionica „osposobljavanje instruktora” u različitim regijama.

1.2.4. **Očekivani rezultati projekta**

(a) Veći broj lokalnih i regionalnih savjetnika koji su „stručnjaci” za UTO, što potvrđuje tajništvo UTO-a, i koji mogu pružiti kvalitetno osposobljavanje i pomoć u provedbi na lokalnoj i regionalnoj razini;

(b) Izrada javnog popisa savjetnika za koje je tajništvo UTO-a potvrdilo da mogu pružati kvalitetno osposobljavanje i pomoć u provedbi UTO-a (popis stručnjaka). Takav bi se popis, na primjer, mogao proslijediti potencijalnim primateljima dobrovoljnog skrbničkog fonda koji traže savjetnike ili partnere u provedbi projekta.

1.2.5. **Korisnici**

— Lokalni i regionalni savjetnici.

— Donatori i primatelji dobrovoljnog skrbničkog fonda.

1.3. **Projekt 3: Potpora za bazu podataka za usklađivanje potreba i resursa**

1.3.1. **Opći cilj projekta**

Razvoj mehanizma za usklađivanje ponuda i zahtjeva za pomoć u provedbi Ugovora kako bi se smanjilo udvostručivanje i preklapanje projekata pomoći u okviru UTO-a i povećao broj država koje primaju ciljanu pomoć.

1.3.2. **Kontekst**

Na temelju članka 18. stavka 3. točke (c) UTO-a tajništvo UTO-a ovlašteno je „olakšati usklađivanje ponuda i zahtjeva za pomoć u provedbi Ugovora”. Iako se države stranke potiču da, prema potrebi, zatraže pomoć i, na zahtjev, pruže pomoć, ne postoji formalni mehanizam za traženje ili nuđenje pomoći u okviru UTO-a. Nadalje, u postojećim predlošcima za izvješćivanje nema mogućnosti traženja ili nuđenja pomoći (kao što tu mogućnost imaju predlošci u drugim postupcima,

primjerice u Akcijskom programu UN-a za malo i lako oružje). Tajništvo UTO-a željelo bi istražiti mogućnosti za razvoj baze podataka ili drugog mehanizma za usklađivanje potreba i resursa za provedbu UTO-a kako bi ispunilo svoje obveze na temelju Ugovora i kako bi se poboljšala međunarodna suradnja i pomoć.

1.3.3. **Aktivnosti i ostvarenja**

Ovaj projekt uključivao bi sljedeće aktivnosti/rezultate:

(a) Istraživanje mogućnosti za uspostavu mehanizma za usklađivanje potreba i resursa, među ostalim komparativnim preispitivanjem postojećih mehanizama u drugim forumima, kao i savjetovanjem s primateljima i donatorima;

(b) Osmišljavanje i uspostavljanje mehanizma za usklađivanje potreba i resursa, što uključuje elektroničku bazu podataka za zahtjeve za pomoć i ponude za pomoć, kao i razvoj internetskog alata za traženje pomoći i

(c) Pokretanje, objavljivanje i održavanje mehanizma za usklađivanje potreba i resursa.

1.3.4. **Očekivani rezultat projekta**

Poboljšane informacije o potrebama država stranaka za pomoć te sredstvima dostupnima za rješavanje tih potreba.

Mehanizam koji se razvije bio bi pomno usklađen s dobrovoljnim skrbničkim fondom (kojim upravlja tajništvo UTO-a) kako bi se osigurala komplementarnost među mehanizmima pomoći.

1.3.5. **Korisnici**

— Države stranke i države potpisnice koje traže pomoć za provedbu UTO-a.

— Države donatorice koje traže projekte provedbe UTO-a koje bi poduprle.

2. **Razmatranja**

2.1. **Osiguravanje komplementarnosti s informiranjem o UTO-u koje je u tijeku**

Tajništvo UTO-a upoznato je s drugim fondovima koji su uključeni u financiranje projekata povezanih s provedbom UTO-a, kao što su Zaklada UN-a za potporu suradnji u donošenju propisa za oružje (UNSCAR) i, naravno, projekt EU-a za informiranje o UTO-u. Tajništvo UTO-a blisko je surađivalo s rukovoditeljima/provedbenim tijelima obaju djelovanja, uključujući njemački Savezni ured za gospodarstvo i kontrolu izvoza (BAFA) i Expertise France, kako bi se izbjeglo udvostručivanje financiranja. U to je bila uključena redovita i povjerljiva razmjena informacija o zaprimljenim zahtjevima i projektima odobrenima u okviru različitih fondova.

U kontekstu potpore EU-a tajništvu UTO-a, tajništvo UTO-a nadogradilo bi odnos uspostavljen s BAFA-om i Expertise France kako bi se osigurala komplementarnost između projekta tajništva UTO-a koji financira EU i tekućeg rada u okviru projekta EU-a za informiranje o UTO-u. Na primjer, tajništvo UTO-a angažiralo bi članove iz EU-ove skupine stručnjaka da sudjeluju na stručnoj radionici kako bi potvrdili materijale za osposobljavanje koji su izrađeni za element „osposobljavanje instruktora” iz projekta 2 (Popis stručnjaka (osposobljavanje instruktora)) te kako bi podijelili svoja znanja i stečena iskustva.

Osim toga, tajništvo UTO-a od partnera u provedbi projekata EU-a za informiranje o UTO-u tražilo bi informacije o utvrđivanju predstavnika država i drugih pojedinaca koji trebaju biti odabrani za sudjelovanje u programu tajništva UTO-a za osposobljavanje instruktora. Tajništvo UTO-a također bi moglo surađivati s partnerima i stručnjacima u provedbi projekata informiranja EU-a o UTO-u kako bi se utvrdile potrebe za pomoć koje bi ciljne države mogle imati i koje su utvrđene u okviru plana djelovanja EU-a i drugih aktivnosti informiranja koje provodi EU. Takve bi se informacije mogle upotrijebiti za popunjavanje baze podataka za usklađivanje potreba i resursa koja se razmatra u okviru projekta 3 (Potpora za bazu podataka za usklađivanje potreba i resursa).

Ukratko, tajništvo UTO-a smatra da postoje brojne mogućnosti za daljnji dijalog/partnerstvo s projektom EU-a za informiranje o UTO-u kako bi se osigurala komplementarnost između dvaju projekata kojima je zajednički cilj učinkovita provedba UTO-a.

2.2. **Učinak i posljedice bolesti COVID-19**

COVID-19 pogađa većinu zemalja diljem svijeta, iako u različitoj mjeri. Ograničenja kretanja, broja osoba koje se sastaju i putovanja koja su mnoge zemlje uvele kao odgovor na izbijanje bolesti vjerojatno će utjecati na provedbu projekata UTO-a tijekom sljedećih mjeseci, možda i godina.

Isto tako, s obzirom na to da su trajanje pandemije bolesti COVID-19 i njezinih učinaka nejasni i ne mogu se predvidjeti u ovoj fazi, bit će teško sa sigurnošću reći koje posljedice imaju na projektne aktivnosti koje uključuju međunarodna putovanja i/ili sastanke uživo, kao i na rokove.

Tajništvo UTO-a te će okolnosti uzeti u obzir pri planiranju projekta na sljedeće načine:

Prvo, tajništvo UTO-a izradilo je nacrt projektnih rokova za provedbu triju projekata iznesenih u prijedlogu kojim je predviđeno da se tijekom prvih 15 mjeseci projekta (travanj 2021. – lipanj 2022.) odradi što više pripreme dokumentacije, planiranja, informiranja, istraživanja i izrade nacrta za svaki od projekata. Aktivnosti koje zahtijevaju interakciju uživo, odnosno radionice „osposobljavanje instruktora” predviđene u projektu 2 (Popis stručnjaka (osposobljavanje instruktora)), održale bi se u drugoj godini projekta (srpanj – studeni 2022.). Naravno, ako će pandemija bolesti COVID i dalje utjecati na mogućnost putovanja i održavanja radionica uživo u listopadu 2022., možda će biti potrebno razmotriti produljenje roka ili drugi plan za nepredvidive situacije.

Drugo, tajništvo UTO-a ima uspostavljene planove za nepredvidive situacije u pogledu određenih projektnih aktivnosti za koje je predviđena interakcija uživo ili osobno. Primjerice, u projektu 1 (Potpora za jačanje kapaciteta nacionalnih kontaktnih točaka UTO-a) predviđena je organizacija poludnevnog ili jednodnevnog informativnog sastanka prije svakog sastanka UTO-a (počevši s Osmim ciklusom konferencije država stranaka) namijenjenog nacionalnim kontaktnim točkama na kojim bi im se pružile informacije i novosti o predstojećem sastanku te omogućilo postavljanje pitanja i pojašnjenje informacija Iako postoji nada da će se ti informativni sastanci moći i da će se održati uživo prije svakog sastanka UTO-a (kao i sam sastanak), ako to neće biti moguće zbog ograničenja povezanih s pandemijom bolesti COVID-19, takvi informativni sastanci mogu se održati virtualno, po regiji (ako je potrebno) kako bi se u obzir uzele razlike u vremenskoj zoni i jeziku.